

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikin koulutusohjelma

Tero Hyttinen

Rumpujensoiton ryhmäopetus

Opinnäytetyö
Marraskuu 2013

Sisältö

Tiivistelmä

Abstract

1 Johdanto.....	5
2 Rumpusetti	8
2.1 Rummut.....	8
2.2 Symbaalit	9
2.3 Rudimentit	10
2.4 Rumpusetin historia.....	15
2.5 Rumpujensoiton opettamisen historia Suomessa	16
3 Rumpuryhmäperinteet	17
3.1 Yhdysvallat	17
3.2 Brasilia	18
3.3 Sveitsi.....	20
4 Rumpujensoiton ryhmäopetus	21
4.1 Ryhmä.....	27
4.2 Opettajan asema ja tavoitteet rumpujen ryhmäopetuksessa.....	29
4.3 Ryhmärumputunnin suunnittelu	25
4.4 Esimerkkitunti.....	27
5 Pohdinta.....	27
Lähteet.....	29

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2013
Musiikin koulutusohjelma

Sirkkalantie 12 A
80100 JOENSUU
p. (013) 260 6889

Tekijä

Tero Hyttinen

Nimeke

Rumpujensoiton ryhmäopetus

Tiivistelmä

Opinnäytetyössäni keskeisenä asiana on kehittää ja tutkia rumpujensoiton ryhmäopettamista sekä vertailla sitä rumpujensoiton yksityisopetukseen. Työssä käytin hyväkseni omaa jo seitsemän vuotta kestänyttä uraani rumpujensoiton opettajana. Tarkastelin aihetta myös yleismaailmallisesti, tutkimalla eri maiden rumpuryhmäperinteitä.

Opinnäytetyö on koko Suomessa ajankohtainen, koska eri musiikkikoulujen vähenevät taloudelliset resurssit saattavat tulevaisuudessa johtaa siihen, että ryhmäopetuksen määrä suhteessa yksityisopetukseen lisääntyy. Tavoitteeni on kehittää omaa rumpujen ryhmäopettamista. Periaatteenani opetustyössäni on saada oppilaat innostumaan rumpujen soittamisesta, kehittää yhteissoittotaitoja sekä heidän musiikin hahmotustaitojaan.

Työn toiminnallisena osana pidin lukuvuonna 2012–2013 rumpuryhmätunteja kolmelle rumpalille. Näillä tunneilla soitettiin tekniikkaharjoituksia, erilaisia komppeja sekä rudimenttikappaleita. Suurin osa näistä tunneista on myös taltioitu videolle. Minulle jäi rumpujen ryhmäopettamisesta erittäin positiivinen tunne, ja unelmanani on perustaa oma rumpuopetusryhmä, joka toimisi osana musiikkiopistoa.

Kieli
suomi

Sivuja 30

Asiasanat

rummut, soittaminen, perinne, ryhmät, opetus

THESIS
November 2013
Degree Programme in Music
Sirkkalantie 12 A
FI 80100 JOENSUU
FINLAND
Tel. 358-13-260-6889

Author

Tero Hyttinen

Title

Drum Group Teaching

Abstract

In this thesis, the key issue was to on improve and research on how to teach drummers in a group situation and compare that to the private lessons. It was my benefit that I have been a drum teacher for seven years before I started to write this thesis. I was viewing the matter universally trying to find out as much as possible about drumline traditions all over the world.

This thesis is very current in Finland because of decreasing financial resources in music schools. It is very likely that this might lead in to situation where there are more and more group lessons instead of private lessons. My goal is to improve my skills about teaching drum playing in group situation. The most important thing in my teaching is to get my students excited about playing the drums and to improve their group playing skills and their musicianship.

As a functional part of this thesis I was giving group drum lessons for three drummers in the year 2012–2013. We practised technical exercises, different beats and rudimental songs. Most of these lessons were filmed. I had a very positive feeling from these lessons and my goal in the future is to found my own drumline which for example would be a part of some music school.

Language
Finnish

Pages 30

Keywords

drum group teaching, drumline traditions, music group teaching

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön keskeinen tavoite on kehittää ja tutkia rumpujensoiton ryhmäopettamista sekä vertailla sitä rumpujensoiton yksityisopetukseen. Musiikkikoulujen vähenevät taloudelliset resurssit saattavat tulevaisuudessa johtaa siihen, että ryhmäopetuksen määrä suhteessa yksityisopetukseen lisääntyy. Tästä syystä on erittäin tärkeää pyrkiä kehittämään rumpujensoiton ryhmäopetusta. Tavoitteenani on saada opinnäytetyöni valmiiksi syyslukukauden 2013–2014 loppuun mennessä. Vuosina 2011–2013 keräsin materiaalia tätä opinnäytetyötä varten.

Varsinainen työ alkoi kuitenkin lukuvuonna 2012–2013, kun opetin rumpujen soittoa Keski-Karjalan musiikkiopistossa. Tuona aikana pidin muun opetustyön ohella rumpuryhmää kolmelle rumpalille, jotka olivat iältään 14–18 vuoden ikäisiä. Näille rumpaleille kurssi oli ilmainen, koska tein sen koulutyönä. Tällä tavoin ohjaamalla rumpuryhmää suoritin ryhmäpedagogiikkakurssini. Se oli myös tärkeää opinnäytetyötäni ajatellen, koska tällä ajanjaksolla kokemani asiat toimivat tämän opinnäytetyön keskeisenä osana.

Rumpuryhmää opettaessa on tärkeää ottaa huomioon muutamia perusasioita. Rumpujensoiton opiskelu ja ryhmäopetus soveltuu kaikenikäisille. Täytyy kuitenkin ottaa huomioon, että erityisesti rumpusetti on fyysisesti ja motorisesti haastava instrumentti, ja tästä syystä minun mielestäni hyvä aika aloittaa rumpujensoiton opiskelu on vasta 8- 9 vuoden iässä. Ryhmät kannattaa jakaa soitotason mukaan eri ryhmiin, jolloin samantasoiset soittajat ovat samassa ryhmässä. Siinä tapauksessa, että ryhmän oppilaiden tasossa on merkittäviä eroja, tulee se ottaa huomioon tuntien suunnittelemisessa. On tärkeää jakaa eri rytmitehtävät oppilaille, niin että soittamisessa pidemmällä olevat saavat vaikeammat rytmitehtävät, ja soittamisen suhteen alussa olevat saavat helpompia rytmitehtäviä. Rumpuryhmä tarvitsee myös riittävän suuren luokan, missä harjoitella

sekä riittävästi erilaisia rumpuja, niin että jokaisella soittajalla on oma rumpu käytettävänä. Rumpuryhmän optimaalinen koko on mielestäni 3 -8 rumpalia, mutta varsinaista ylärajaa ei ole, koska aina on mahdollista, että monta rumpalia soittaa samaa stemmaa. Siinä tapauksessa, jos ryhmässä on enemmän kuin kolme rumpalia, niin kannattaa usean henkilön soittaa virvelirumpua.

Lukukauden aikana kokeilimme erilaisia teemoja, kuten tekniikkaharjoituksia, erilaisia komppeja sekä rudimenttikappaleita. Henkilökohtaisesti pidän eniten amerikkalaisista rumpuryhmistä, ja olen ottanut eniten vaikutteita juuri amerikkalaisten rumpuryhmien opettajien tavasta johtaa rumpuryhmää. Helpoin tapa kokeilla rumpujen soittamista ryhmässä on yksinkertaisesti jakaa vaikkapa jokin komppi eri rumpaleille niin, että yksi soittaa bassorummun, toinen hi-hatin ja kolmas virvelistemman. Teimmekin usein omalla ryhmärumpukurssillani niin, että jaoimme monimutkaisia komppeja osiin, ja soitimme niitä yhdessä. Suurimmasta osasta näistä tunteista on myös tehty kameralla taltioinnit, jotka katsoimme opettajan kanssa, joka antoi minulle samalla palautetta tunteista.

Lukukauden jälkeen haastattelin oppilaita ja kyselin muun muassa sitä, miltä heistä tuntui olla osana rumpuryhmää. Sain kurssista positiivista palautetta. Luulenkin, että rumpuryhmä voisi olla tärkeä erityisesti sellaisille oppilaille, jotka eivät soita bändissä, jolloin he mahdollisesti saavat rumpuryhmästä oman ”bändinsä”, ja tällä tavoin pääsevät soittamaan yhdessä muiden kanssa.

Ennen tätä kurssia minulla oli muutamia erilaisia kokemuksia rumpujensoiton ryhmäopetuksesta. Vuosia sitten kun opiskelin musiikkiopistossa, oli tavallista, että lukukauden viimeinen tunti oli ryhmätunti. Siellä saatettiin soittaa esimerkiksi joitain lyömäsoitinkappaleita tai pelkkiä virvelirumpukappaleita, joita oli sovitettu monelle rumpalille. Pidin näistä tunteista, mutta ne olivat kuitenkin sen verran harvinaisia, että varsinaista vertailua ryhmä- ja yksityistuntien eroista esimerkiksi kehityksen kannalta on vaikea sanoa.

Seuraava kokemus koskien rumpujen ryhmäsoittoa minulla on armeijasta soittaessani Lahden soittokunnan rumpuryhmässä. Siellä minun aikani oli seitsemän rumpalia minun lisäkseni. Ryhmässä viisi rumpalia soitti virveliä, ja tä-

män lisäksi ryhmässä oli kaksi konserttisymbaalien soittajaa sekä bassorummunsoittaja. Minä soitin rumpuryhmässä konserttisymbaaleja. Soitimme erilaisia rumpumarsseja sekä yhden rumpalin omaa rudimenttikappaletta, joka oli sovitettu rumpuryhmälle. Rumpuryhmä esiintyi aina niin, että virvelirummunsoittajat olivat rivissä edessä ja bassorummun sekä konserttisymbaalien soittajat takana rivissä. Tämä on soittodynamiikan kannalta paras vaihtoehto. Huomioin tämän asian myös omassa rumpuryhmä opetuksessani.

Viimeisin kokemus rumpujen ryhmäsoitosta minulla on noin vuosi sitten, kun ammattikorkeakoulussamme oli omien soittotuntien lisäksi myös viikoittainen ryhmätunti. Näillä tunneilla meillä oli eri aiheita, jotka liittyivät tutkintoomme. Soitimme muun muassa erilaisia haastavimpia komppeja yhdessä. Parasta näillä tunneilla oli se, että jos toinen kollega eli toinen opiskelija oppi vaikkapa jonkin kompin ennen minua sain siitä rutkasti lisää energiaa opetella niitä asioita vielä enemmän. Voisikin sanoa, että jos oppilaat ovat kutakuinkin samalla tasolla voi ryhmätunti saada aikaan positiivista kilpailua, josta oli ainakin itselle apua. Koin että nämä ryhmätunnit saivat minut yrittämään entistäkin kovemmin.

Tämän opinnäytetyön tekeminen innoitti minua myös siihen, että aloin tutkimaan entistä tarkemmin rumpuihin ja rumpujensoitonopetukseen liittyviä asioita kuten: Miten moderni rumpusetti on saanut alkunsa? Mistä tulevat rudimentit? Millaisia erilaisia rumpuryhmäperinteitä on olemassa eri puolella maailmaa? Kuinka rumpujensoiton opettaminen on kehittynyt Suomessa? Mistä tulevat erilaiset rytmit ja kompit ja kuinka ne ovat kehittyneet vuosien varrella? On kuitenkin selvää että tutkin ensisijaisesti rumpujensoiton ryhmäopettamiseen liittyviä asioita. Omien rumpuryhmäkokemukseni perusteella minusta tuntui aina, että rumpujensoiton ryhmäopetusmateriaali kumpuaa suuremmalta osin kahdesta erilaisesta perinteestä. Ne ovat amerikkalainen rumpuryhmäperinne sekä brasilialainen sambakoulukulttuuri. Vastaavasti Euroopassa vahvin rumpuryhmäperinne on Sveitsissä, joka on soittotyyllillisesti hyvin samanlainen kuin Yhdysvalloissa. Halusin omassa opinnäytetyössäni keskittyä näiden valtioiden rumpuryhmäperinteisiin.

2 Rumpusetti

2.1 Rummut

Rumpusetin tärkein osa on virveli- eli pikkurumpu. Se sijaitsee yleensä jalkojen välissä omassa virvelirummulle tarkoitettussa telineessä. Virveli on muun muassa marssimusiikista tuttu rumpu. Se on osa rumpusettiä, mutta pelkällä virvelirummulla voi soittaa rudimenttikappaletta tai marssirumpukappaletta. Esimerkiksi sotilasmusiikissa on erikseen virvelirummunsoittajat, jotka voivat marssia samalla kun soittavat. Siinä tapauksessa virveli kiinnitetään soittajan ylle hihnalla, jonka avulla se pysyy mukana. Virvelin ”räminä” saadaan aikaan metallisista jousista muodostuvalla virvelimatolla, joka nostetaan virvelikoneiston avulla rummun alakalvoa vasten. Maton kireyttä voi säätää ja sen saa kokonaan pois käytöstä mattokoneistolla. Virveliä soitetaan myös niin, että virvelimatto on pois päältä. Se on kuitenkin harvinaisempaa verrattuna siihen, että mattokoneisto on päällä. Virvelin halkaisijat vaihtelevat yleensä välillä 12”-15” (tuumaa), yleisin koko on 14”. Syvyys vaihtelee välillä 3”– 8”, yleensä 5”–6,5”. Hyvin pienen halkaisijan virveliä sanotaan sopraanovirveliksi ja matalat virvelit ovat nimeltään pikkolovirveleitä. Virveleitä valmistetaan metallista tai puusta, lähinnä koivusta tai vaahterasta. (Rumpusetti. 2013.)

Rumpusetin osana bassorumpu makaa maassa ja sitä soitetaan jalalla poljettavalla pedaalilla, joka kiristetään bassorummun reunavanteeseen. Bassorumpuja voi olla rumpusetissä useampikin tai vastaavasti yhtä bassorumpua voidaan soittaa tuplapedaalilla, jolloin on mahdollista soittaa molempia jalkoja käyttäen tavanomaista nopeampia bassorumpukuvioita. Tämä on yleistä esimerkiksi metallimusiikissa. Bassorummun halkaisija vaihtelee välillä 16”–30”, mutta yleisimmät koot ovat 18”, 20” ja 22” (melko usein myös 24”). Syvyys on välillä 14–20”. On olemassa myös nuijalla soitettava iso bassorumpu, jota käytetään esimerkiksi orkestereissa ja rumpuryhmissä. (Rumpusetti. 2013.)

Rumpusetissä on yleensä vähintään yksi pikku tom-tom ja yksi lattiatom-tom eli iso tom-tom. Useammat tom-tomit mahdollistavat erilaiset fillit ja toimeihin voi soittaa myös komppeja. Pienet tomit on kiinnitetty omaan telineeseen, bassorumpuun tai räkkiin. Niiden halkaisija vaihtelee välillä 6"–14" ja syvyys on n. 6"–12". Lattia eli iso tom-tomit seisovat omilla jaloillaan tai ne on kiinnitetty lautastelineeseen tai räkkiin. Niiden halkaisija vaihtelee välillä 14"–18" ja syvyys välillä 12"–16". (Rumpusetti. 2013.)

2.2 Symbaalit

Hi-hat

Hi-hat-symbaaleja on kaksi kappaletta, jotka ovat hi-hat-telineessä päällekkäin. Ne kiinnitetään hi-hat-telineeseen niin, että toinen makaa huovan päällä, niin että kupu on alaspäin vapaana. Toinen hi-hat-symbaali kiristetään kupu ylöspäin ikään kuin lukkoon. Lukko kiinnitetään pystysuoraan tankoon, jonka liikettä ohjataan hi-hat-pedaalilla. Ääni voi olla lyhytsointinen, kun lautaset on puristettu täysin yhteen. Se voi olla pidempi ja kolisevampi, jos lautaset ovat toisistaan täysin erillään, tai mitä vain tältä väliltä. Tämä riippuu siitä, kuinka paljon hi-hat pedaalia kontrolloi jalalla. Hi-hattia soitetaan kapulan lisäksi myös pedaalilla, jolloin saadaan myös erilainen ääni. Nämä erilaiset lyönnit on myös nuotinkirjoituksessa merkitty eri kohdalle nuottiviivastoa. (Rumpusetti. 2013.)

Muut symbaalit

Tärkein symbaali hi-hatin lisäksi rumpusetissä on ride-symbaali, jota sanotaan myös komppipelliksi, koska siihen soitetaan komppeja. Komppipellissä on muiden symbaalien tavoin kupu, josta lähtee "kellomainen" soundi jota rumpalit yleisesti käyttävät. Komppipelti on kiinnitetty symbaalitelineeseen. Komppipellissä koko on yleensä välillä 18"–24". Seteissä on yleensä myös yksi crash-symbaali eli aksenttisymbaali. Sitä käytetään korostuksiin eli aksentteihin. On

hyvin tyypillistä, että aksenttisymbaaliin lyödään tahdin ensimmäinen isku esimerkiksi kappaleen osan vaihtuessa toiseen. Aksenttisymbaalin koko on yleensä välillä 14"–20". Muita symbaaleja ovat pienikokoinen splash (koko 6" - 12"), sekä käsin tehty "china" symbaali (koko 8" - 27"), bell, chinasplash ja stack. On olemassa myös konserttisymbaalit, joita käytetään orkestereissa ja rumpuryhmissä. Niitä on aina kaksi kappaletta. Niissä on nahkaremmit joista pidetään kiinni. Ääni syntyy siitä kun niitä lyödään yhteen.

(Rumpusetti. 2013.)

2.3 Rudimentit

Rudimentit sekä rudimenttikappaleet ovat oman rumpujensoiton opetukseni kulmakiviä. Kaikki se mitä soitan rumpusetillä, pohjautuu rudimentteihin. Opettaessani rumpujensoittoa painotan paljon rudimenttien osaamista. Siinä vaiheessa, kun oppilas hallitsee perusrudimentit, voidaan tunneilla alkaa soittamaan myös rudimenttikappaleita. Rudimenttien ja rudimenttikappaleiden soittaminen olivat myös ryhmärumputuntien yksi keskeisimmistä teemoista.

Rudimentit ovat rumpujensoiton harjoittelussa hyödynnettäviä rytmiharjoituksia, iskusarjoja. Perusrudimenteja on 40 kappaletta. Rudimenttien käyttö on yleistä erityisesti Yhdysvalloissa. Eri rudimenteille on jokaiselle olemassa oma nimensä, esimerkiksi Double Stroke Roll ja Paradiddle. Rudimentit ovat kehittyneet sotilasmusiikista ja ne muodostavat käsiä kehittävän osan rumpujensoiton harjoittelemisessa. Ideana on toistaa erilaisia iskusarjoja aloittaen hitaalla tempolla, lisäten tempoa vähitellen, kunnes saavutetaan maksimi, ja tempoa aletaan vastaavasti hidastaa. Tätä sanotaan myös hitaasta-nopeaan-hitaaseen - harjoitukseksi. Tämän harjoituksen voi tehdä kaikilla rudimenteilla. Hitaasta-nopeaan-hitaaseen - harjoituksessa rudimentit alkavat vasemmalla kädellä ja loppuvat oikean käden iskuun. Näin siitä syystä, että erityisesti roll rudimentit on luontevampi ajatella vasen käsi edellä. Iskusarjojen kehittävää vaikutusta tehostetaan lisäämällä iskusarjoihin aksentteja tai jakamalla iskuja myös bassorummulle ja/tai hi-hatille. (Rudimentit. 2013.)

Vuonna 1933 American Legion Chicagon konvention aikana rumpalit kaikkialta Amerikasta kohtasivat keskustellakseen rummunsoiton metodeista ja rumpujensoiton opettamisesta. Tämä 13 henkilön ryhmä valitsi 13 rudimenttia, jotka he uskoivat kaikille rumpaleille tarpeelliseksi hallita. Näiden rudimenttien avulla opiskellaan hyödyllisiä käsijärjestyksiä mikä johtaa säännölliseen etenemiseen kohti fyysisen kontrollin koordinaation ja kestävyuden kehittämistä. ”Olennaista kolmeatoista” käytettiin kokeena kolmentoista kerhon jäsenyyttä varten. Testit järjesti promootiota varten N.A.R.D (National Association of Rudimental Drummers). Myöhemmin 13 lisärudimenttia yhdistettiin 13 alkuperäiseen ja tällä tavoin muodostui The Standard 26 American Drum Rudiments, jotka on nuotinnettu seuraavalla sivulla (Kuva 1). (Skrikberg 1989, 5.)

1. Long Roll (Double Stroke Roll)

2. Five Stroke Roll

3. Seven Stroke Roll

4. Flam

5. Flam Accent

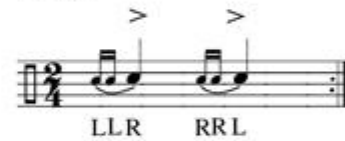
6. Flam Paradiddle

7. Flamacue

8. Ruff

9. Single Drag

10. Double Drag

11. Double Paradiddle

12. Single Ratamacue

13. Triple Ratamacue

14. Single Stroke Roll

15. Nine Stroke Roll**16. Ten Stroke Roll****17. Eleven Stroke Roll****18. Thirteen Stroke Roll****19. Fifteen Stroke Roll****20. Flam Tap****21. Single Paradiddle****22. Drag Paradiddle #1****23. Drag Paradiddle #2****24. Flam Paradiddlediddle****25. Ratatap (Lesson 25)****Inverted****26. Double Ratamacue**

Kuva 1. The Standard 26 American Drum Rudiments.

(Dummies. 2013.)

Traditionaaliin 26 rudimenttiin PAS (Percussion Arts Society) rudimenttikomitea on liittänyt vielä 14 "lisärudimenttia", joista yhdessä muodostuu 40 International Drum Rudiments. Nämä rudimentit on nuotinnettu seuraavalla sivulla (Kuva 2).

(Rudimentit. 2013.)

1. Single Stroke Four

2. Single Stroke Seven

3. Multiple Bounce Roll

4. Triple Stroke Roll

5. Six Stroke Roll

6. Seventeen Stroke Roll

7. Triple Paradiddle

8. The Single Paradiddle-Diddle

9. Single Flammed Mill

10. Pataflafla

11. Swiss Army Triplet

12. Inverted Flam Tap

13. Flam Drag

14. Single Dragadiddle

Kuva 2. PAS:n lisäämät 14 rudimenttia

2.4 Rumpusetin historia

Rumpusetin historia alkaa Yhdysvalloista yli sadan vuoden takaa eli 1800-luvun lopulta. Erilaiset rummut ja lyömäsoittimet ovat erittäin vanhoja, eikä mitään täysin tarkkaa ajankohtaa ensimmäisille rumpuina käytetyille soittimille ole tiedossa. Ajassa mennään kuitenkin tuhansia vuosia taaksepäin. Maanviljelyksen ja kotieläimien sekä karjankäyttö ja niiden kesyttäminen ihmisen tarpeisiin ajoittuu samoihin aikoihin rytmin soittamiseen erilaisilla itse tehdyillä ja löydettyillä tavaroilla kuten vaikkapa puunkappaleilla, luilla ja kivillä. Sitä ennen rytmejä ja melodioita saatiin aikaan oman kehon avulla. (Virto, M. 2012.)

Yhdysvaltojen etelävaltioissa, joissa asui paljon afrikkalaisia orjia sekä eurooppalaisperäisiä sotilassoittajia syntyi jo 1800-luvun puolella rikas musiikkikulttuuri, joka oli erilainen sen ajan eurooppalaiseen musiikkikulttuuriin verrattuna. Tämän kulttuurin osia olivat lähes kaikki ajan muut kulttuurit, kuten esimerkiksi eurooppalainen, afrikkalainen ja aasialainen. Näillä kulttuureilla oli omia soittimia, omaa musiikkia sekä omia rytmejä, mutta esimerkiksi afrikkalaisilta orjilta oli oman musiikin soittaminen kielletty ja omia soittimia heillä ei juuri ollut. Rytmejä tuotettiin muun muassa oman kehon ja erilaisten esineitten kautta. Rumpuja tehtiin itse, tai soittimina käytettiin muun muassa pesulautoja ja kattiloita. Soittimien puuttuminen johti siihen, että varsinkin afrikkalaiset alkoivat käyttää eurooppalaisten soittimia, ja soittaa heidän musiikkiaan. He soittivat sitä luontaisesti oman kulttuuriperintensä mukaan. Yhdysvaltojen sisällissodan jäljiltä maassa oli paljon sotilassoittokunnille kuuluneita soittimia. Edellä mainittujen asioiden sekoituksesta syntyi muun muassa ragtime-, New Orleans- ja varhainen jazz-musiikki. Samat asiat, jotka synnyttivät uutta musiikkia, synnyttivät myös uusia rytmisoittimia. Tämä oli tärkeää myös rumpusetin kannalta. Euroopassa rumpuja oli varsinkin sotilasmusiikissa soitettu niin, että rummut kuten bassorumpu, pikkurumpu tai marssirumpu ja symbaalit olivat hihnoilla kiinni rumpalissa. Se oli kätevää liikuttaessa, mutta myös vaikeaa, koska se vaati useamman henkilön soittamaan niitä. Tämän kehityksen myötä syntyi rumpusetti, joka sai nykyisen muotonsa 1930–40 luvulle tultaessa. (Virto, M. 2012.)

2.5 Rumpujensoiton opettamisen historia Suomessa

Rumpujensoiton historian tarkkaileminen Suomessa osoittaa soittajien ja opettamisen tason nousun Suomessa. Myös tästä syystä on tärkeää tietää rumpujensoiton opettamisen historiasta Suomessa. Rytmimusiikin opetus Suomessa alkoi 1920-luvulla Dallape-orkesterin toimesta epävirallisesti orkesterin muusikoiden oman soittouran ohella. Erkki Valaste oli yksi Suomen aktiivisimmista studiomuusikoista 50- ja 60-luvuilla. On sanottu että hän oli ensimmäinen kansainväliset mitat täyttänyt suomalainen rumpali. Klaus Järvinen perusti Oulunkylän pop/jazz konservatorion vuonna 1972, joka antoi oppilaille sekä ammatillista että harrastepohjaista opetusta. Ensimmäisenä suomalaisena rumpujensoiton opetuskirjana pidetään Matti Oilingin rumpujensoiton ABC - kirjaa, joka on laadittu vuonna 1970. Yleisesti ottaen opetus tapahtuu englannin kielisestä opetusmateriaalista, mutta kirjat kuten Risto Skrikbergin 40 rudimenttia, Tommi Rautiaisen Groove in sekä Leevi Leppäsen Rokkaavat rummut ovat käytössä englanninkielisen opetusmateriaalin lisäksi. Rumpujen soiton opetus tapahtuu myös kuuntelemalla musiikkia sekä kuuntelemalla oman opettajan soittoa. Ajan myötä myös rumpujen soiton vaatimukset kurssitutkinnoissa ovat selkiintyneet. Viime vuosina opettamiseen on tullut lisää systemaattisuutta ja rumpusetin opetuksesta ammattimaista. Sen sijaan että opettaminen tapahtuisi epävirallisesti oman soittouran ohella, opettamiseen on nykyään oikeanlaiset puitteet. Siitä onkin seurauksena rumpalien parantunut taso ja ammattimainen suhtautuminen soittamiseen sekä opettamiseen. Erityisesti selkeät kurssitutkintovaatimukset ovat auttaneet tason huimassa nousussa. Esimerkiksi musiikkiopistoja on ollut Suomessa pitkään, mutta vasta nykyään monissa niistä on oma pop/jazz linjansa, kuten esimerkiksi Keski-Karjalan musiikkiopistossa, jossa itse työskentelen. Ennen tilanne oli toisenlainen kun opetusta oli tarjolla ainoastaan klassisiin lyömäsoittimiin. (Tanssisivusto. 2012.)

3 Rumpuryhmäperinteet

3.1 Yhdysvallat

Yhdysvalloissa rumpuryhmä on osana torvisoittokuntaa. Rumpuryhmä koostuu muun muassa virvelin, bassorummun, symbaalien ja kellopelin soittajista. Torvisoittokunta-perinne on osana Yhdysvaltojen musiikin koulutusta ylä-asteella ja lukiossa. Rumpuryhmillä on omat kouluttajansa, jotka harjoittavat sekä jakavat soittajat tason mukaan eri ryhmiin. Rumpuryhmät esiintyvät käytännössä ainoastaan kesäisin. Esiintymisten jälkeen alkaa valmistautuminen seuraavan kesän esityksiä varten. Soittajien koulutus tapahtuu pääosin leireillä, joissa myös kilpaillaan paikoista päästä osaksi rumpuryhmää. Valinnat rumpuryhmiin tapahtuvat ensimmäisten leirien aikana. Leirit alkavat yleensä ennen joulukuuta ja lopulliset valinnat tehdään kevääseen mennessä. Koulujen loppuessa toukokuun lopussa alkaa ”kevätharjoittelukausi”, joka kestää noin 3 - 4 viikkoa. Tuona aikana rumpuryhmän jäsenet harjoittelevat joka päivä. On tavallista, että tuona aikana rumpuryhmän jäsenet harjoittelevat yli kymmenen tuntia päivässä. (Drum and Bugl, 5 - 6.)

Koulutukseen kuuluu erilaisia tekniikka- ja nopeusharjoituksia ja rudimenttikappaleita. Rudimenttikappaleisiin lisätään myös kapulannostoja rummun reunaan lyöntejä, jotka kaikki rumpalit tekevät samaan aikaan samanlaisella liikkeellä. Tämä tuo soittamiseen myös näytävyyttä, mikä on tärkeä osa torvisoittokunnan esityksissä. Ryhmät soittavat rudimenttikappaleiden lisäksi ”viihteellisempääkin” musiikkia, joka on sovitettu torvisoittokunnalle. Rumpuryhmät esiintyvät usein suurissa urheilutapahtumissa, kuten jalkapallopelien väliajalla. Ne myös kilpailevat toisiaan vastaan musiikillisessa paremmuudessa sekä esityksen näytävyydessä. Rumpuryhmät ovat käytännössä kiertueella esiintymässä ja kilpailuissa koko kesän ajan, ja välipäivät menevät matkustaessa tai harjoitellessa. Yhdysvalloissa on monia rumpuryhmiä ja eräs kautta aikain menestyneimmistä on Blue Devils -rumpuryhmä. Se on voittanut rumpuryhmien maailmanmestaruuskilpailut 13 kertaa. Blue Devils -rumpuryhmän kouluttajilla on myös hanke

nimeltä System Blue, jossa he pitävät lyömäsoitinleirejä myös Euroopassa ja tällä tavoin vievät amerikkalaista rumpuryhmä-perinnettä ja opetusta myös Eurooppaan. Blue Devils -rumpuryhmä on myös perustanut BD Entertainment nimisen rahallista voittoa tavoittelemattoman järjestön, joka toimii ikään kuin ammatteisena ohjelmatoimistona ja huolehtii myös Blue Devilsin raha-asioista. (Drum and Bugl, 89.) Seuraavassa on listattu muutamia amerikkalaisia rumpuryhmiä. Rumpuryhmän osavaltion olen merkinnyt sulkuihin.

The Academy(Arizona) Blue Devils(California) Blue Knights(Colorado) Blue Stars(Wisconsin) Bluecoats(Ohio) Boston Crusaders(Massachusetts) The Cadets(Pennsylvania) Carolina Crow(South Carolina) Cascades(Washington) The Cavaliers(Illinois) Colts(Iowa) Crossmen(Texas) Jersey Surf(New Jersey) Pasifi Phantom Regiment(Illinois) Southwind(Kentucky) Spirit(Georgia) Teal Sound(Florida) Troopers(Wyoming) 7th Regiment(Connecticut) Blue Saints(Ontario) Legends(Michigan) Music City(Tennessee) Northern Light(Rhode Island) Oregon Crusaders(Oregon) Spartans(New Hampshire) Spirit of Newark/New Jersey(New Jersey). (Drum and Bugl, 63-65.)

3.2 Brasilia

Tärkeänä osana brasilialaisen musiikin syntymisessä on uskonnollinen, seremoniallinen ja juhlissa soitettu afrikkalainen musiikki. Afrikkalainen kulttuuri on siirtynyt Brasiliaan orjuuden aikana. Brazilian musiikillinen historia on peräisin Brazilian orja-ajoilta Uskonnolliset tapahtumat ja perinteiset rituaalit olivat orjille tärkeitä. Orjien uskonnot muodostuivat usein eri heimojen perinteiden ja tapojen sekoituksesta. Suurin vaikutus tällaisessa sekoittumisessa oli Yoruba-heimolla. (Koskiala & Häyrinen 1984, 9.) Musiikilla on valtava merkitys brasilialaisissa uskonnoissa. Esimerkiksi rummutus saattoi vaikuttaa pelkältä juhlimiselta, vaikka kyseessä olikin itse asiassa uskonnollinen riitti (McGowan & Pessanha 1991, 22–23.)

Brasilialaisessa musiikissa esiintyy paljon kysymys–vastaus-aiheita sekä improvisaatiota käytetään paljon. Rummut ja lyömä-soittimet ovat tärkeitä brasilialaisessa musiikissa. Afrikkalaisten juuret kuuluvat edelleen tämän päivän brasilial-

laisessa musiikissa synkooppien ja vaikeiden rytmikuvioiden runsautena. Eräs tärkeimmistä asioista on myös musiikin erittäin suuri merkitys brasilialaisten elämässä. (McGowan & Pessanha 1991, 23–24.)

Tietyt rytmit ja musiikkityylit kuuluvat maantieteellisiin alueisiin. Rytmejä ja musiikkityylejä on paljon erilaisia, kuten esimerkiksi maracatu sekä samba. Erilaiset tyylit sijoittuvat eri puolille ympäri Brasiliaa. (Sulsbrück 1986, 148 - 170.)

Brasilialaisilla rumpuryhmillä ei ole mitään tiettyä vakiomäärää sen suhteen kuinka monta rumpalia ryhmässä on. Mitä useampi soittaja on mukana, sitä näyttävämpi ja kovaäänisempi ryhmä on. Rumpuryhmien soitinkokoonpano vaihtelee aina sen mukaan, minkälaista musiikkia soitetaan. Brasilialaisilla rumpuryhmillä on runsaasti erityylisiä rumpuja käytössään kuten vaikkapa caixa, tamborim, erilaiset surdot sekä efektisoittimet kuten apito tai chocalho. (Sulsbrück 1986, 62 - 85.) Isoimmat rummut kiinnitetään valjailla rumpalin ylle. Tämä seikka mahdollistaa rumpujen kanssa liikkumisen ja koreografioiden muodostamisen esiintymisissä ja karnevaaleilla. (Sabanovich 1988, 9.)

3.3 Sveitsi

Sveitsissä on vahva rumpuryhmäperinne, jonka juurien sanotaan olevan keskiajalta, kun Sveitsin armeijalla oli oma rumpuryhmänsä. Tunnetuin tämän hetken sveitsiläinen rumpuryhmä on nimeltään Top Secret Drum Corps. Top Secret Drum Corpsin juuret ovat heidän kotikaupungissaan Baselissa, Sveitsissä. Baselissa on paljon rumpaleita ja on sanottu, että yhdellä aikaa kaupungissa oli yli 3000 tuhatta rumpalia. Top Secret Drum Corpsin rumpalit ovat erittäin omistautuneita rumpujensoittamiselle. Suurimalla osalla soittajista on jokin eri ammatti, mutta sanotaan, että he harjoittelevat kaiken vapaa-aikansa. Top Secret Drum Corps usein sekoitetaan armeijan rumpuryhmään, vaikka se ei kuulu armeijaan. Top Secret Drum Corpsin tyyli on hyvin samankaltainen kuin armeijan rumpuryhmillä ja se yleensä esiintyy samoilla Tattoo-festivaaleilla. Sen lisäksi niiden esityksissä pitämät univormut näyttävät erittäin sotilaallisilta. Top Secret Drum Corps eroaa kuitenkin monilla tavoin armeijan rumpuryhmistä. Sen esityksissä on paljon erilaisia show-elementtejä kuten kapulanheittoja sekä myös runsaasti huumoria. Esitykseen kuuluu myös, että rumpalit myös kilpailevat soittotaidollaan toistensa kanssa. Top Secret Drum Corps esiintyy Tattoo-festivaalien lisäksi kaupungin eri tapahtumissa, ja Baselin kaupungissa järjestetään joka vuosi rumpujensoittokilpailut nimeltä A Trommelkonig. (Drummerworld. 2013.)

4 Rumpujensoiton ryhmäopetus

4.1 Ryhmä

Ryhmän käsitteelle voi löytää monia erilaisia määritelmiä; seuraavaksi käyn läpi niistä muutamia. Ryhmäopetuksen perusyksikkö on itse ryhmä. Niemistön (2004, 26) mukaan perinteisesti ryhmäksi käsitetään 2 - 20 henkilöä. Se, että ihmiset ovat vaikkapa kerääntyneet yhteen, ei vielä ole ryhmä. Jauhiaisen & Eskolan (1994, 12–14) mukaan ryhmä muodostuu vasta siinä vaiheessa, kun vähintään kolme ihmistä on vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Se muodostaa heidän välilleen suhteita, ja heidän toiminnallaan on yhteinen tavoite ja tarkoitus. Yksilöt tuottavat omalla tekemisellään ryhmän, jossa jokainen tuo ryhmään oman panoksensa. Ryhmä voi siis muodostua erillisistä yksilöistä, jotka ovat tietoisia yhteenkuuluvuudestaan ja joilla on kyky tai ainakin pyrkimys toimia yhdenmukaisin keinoin ympäristöönsä nähden. (Koppinen & Pollari, 2000, 28.)

Ryhmää määriteltäessä tärkeäksi asiaksi nousee ryhmän jäsenten välinen vuorovaikutus sekä toiminta yhteisen ”maalin” saavuttamiseksi sovittuja työnjakoja noudattaen (Charpentier, 1981, 7). Antikaisen (2000, 18) mukaan ryhmä tarkoittaa ihmisiä, jotka ovat säännöllisesti keskenään tapahtuvassa vuorovaikutuksessa yhdessä. Käytännön tavoite on ryhmälle tärkeä asia. Omassa ryhmäsoitonopetuksessa käytännön tavoitteet sovittiin yhdessä lukukauden alussa ja teimme ikään kuin oman toimintasuunnitelmamme. Omassa yksityisopetukseni tavoitteissa on tiukemmat rajat, koska opiskelussa tähdätään kurssitutkitoihin. Lukukauden tavoitteet kirjataan ensimmäisellä tunnilla opintovihkoon. Lukukauden viimeisellä tunnilla opettaja arvio oppilaan lukukauden aikana tapahtunutta kehitystä ja antaa arvosanan lukukaudesta.

Omaa ryhmäopetuksen rumpuryhmää voin kutsua ryhmäksi, koska sillä on yhteinen tavoite. Ryhmä on kokoontunut tiettyä tarkoitusta ja tavoitetta varten, mikä Jauhiaisen & Eskolan (1994, 49) mukaan sitoo heidät yhteiseen toimintaan, jolla on tavoite. Rumpuryhmässäni oli muutamia oppilaita, jotka eivät olleet soitaneet musiikkiopiston muissa ryhmissä, kuten esimerkiksi bändissä. Ryhmä-

soittamiseen liittyy kuitenkin monia asioita, joista tärkeimmät ovat toisen kuunteleminen ja pyrkimys pystyä soittamaan samassa rytmissä toisen kanssa. Nämä taidot alkavat kehittyä ryhmäsoittamisen myötä.

Oma rumpuryhmäni, jota johdin, oli niin sanottu sekundaariryhmä. Antikaisen (2000, 18) mukaan sekundaariryhmä muodostuu ihmisistä, jotka tapaavat toisiinsa säännöllisesti, mutta se ei välttämättä tarkoita, että heidän suhteensa olisivat syvästi henkilökohtaisia. Primaariryhmäksi käsitetään ryhmä, johon liittyy yksilön voimakkaimmat tunnesiteet; useimmiten se on yksilön oma perhe. Rumpuopetusryhmäni toimii siis sosiaalisesti ajatellen oheiskasvattajana samalla tavalla kuin esimerkiksi jonkin palloilujoukkueen kanssa. On myös tärkeää muistaa, että ryhmät ovat myös yksilön sosiaalisten taitojen kehittymisen kannalta tärkeitä vaikuttajia.

Pidin lukuvuonna 2012–2013 muutamia ryhmärumputunteja eri ryhmien kanssa mutta koko lukukauden kestävässä omassa rumpuryhmässäni ryhmäkoko oli neljä henkilöä, joka on ryhmäkokona verrattain pieni. Tällaista ryhmää voidaan kutsua pienryhmäksi.

Pienryhmä on ryhmä, joka yleensä ajatellaan olevan jonkin tehtävän, yhteisen tavoitteen suorittamisen välineenä. Tässä tapauksessa jäsenten välinen vuorovaikutus ja työnjako ovat tärkeimpiä ominaisuuksia. Pienryhmässä voidaan käytännössä tehdä töitä kahdella eri tapaa: joko yksinään, ryhmässä tai yhdessä eli siis ryhmänä. Siinä tapauksessa jos työskennellään yksinään ryhmissä, niin tavallisesti vuorovaikutusta muiden kanssa tapahtuu ainoastaan silloin tällöin (Charpentier 1981, 7). Tämä asia onkin merkittävä asia ryhmäopettamisessa, joka yleensä perustuu enemmän ajatukselle yksilönä ryhmässä kuin vaikkapa ryhmätyön toimintamalleihin. Niemistö (2005, 58) lisää, että pienryhmässä yksilöt näyttävät pääsevän helpommin esille, ja ryhmä voi päästä paremmin omiin tavoitteisiinsa. Tässä tapauksessa tosin verrataan suurempaan ryhmäkokoon eikä esimerkiksi rumpujensoiton yksilöopetukseen. Suhteellisen pienikokoisen ryhmän hyödyksi voidaan laskea myös se, että kaikkien ryhmän jäsenten on mahdollista olla henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa kaikkien muiden ryh-

män jäsenten kanssa (Jauhiainen & Eskola 1994, 109). Yksi pienryhmän tar-
koista määritelmistä on seuraavanlainen (Tiuraniemi, 1993, 45):

Pienryhmä on kahden tai useamman henkilön vuorovaikutukseen perustuva kokonaisuus, jol-
loin henkilöiden välillä on vakaat, rakentuneet suhteet, yhteisiä tavoitteita sekä ryhmän jäsenet
tunnistavat ryhmän jäsenyytensä... tavallisin pienryhmän koko on kolmesta kahdeksaan henki-
löö, muuten voidaan jo alkaa puhua suurryhmästä (> 12 henkilöä).

Koppisen & Pollarin (2000, 29) mukaan pienryhmässä on keskeistä jäsenten
välinen vuorovaikutus. Opettajan tehtävänä on pyrkimys säädellä tuota vuoro-
vaikutusta. Tähän perustuen voidaan todeta, että oma rumpujensoiton ryhmä-
opetusryhmä on sekä tavoitteellinen että pienryhmä. On kuitenkin huomioitava,
että edellä mainittujen määritelmien perustana on ryhmän jäsenten väliseen
vuorovaikutukseen tähtäävä tekeminen. Ryhmäopetuksen kannalta ratkaiseva
kysymys on: Onko ryhmäopetus edes ryhmätyötä? Rummut ovat usein yksi-
löinstrumentti bändissä, joten vaikka rumpujensoittoa opetellaan ryhmässä, ei
ryhmäopetustilanne valmenna suoranaisesti sellaiseen ryhmässä soittamiseen,
jolla tavalla esimerkiksi yhtyeen kanssa soitetaan. On kuitenkin huomioitava,
että soitonopetusryhmässä jokainen oppilas opiskelee ja harjoittelee yksilönä,
mutta on silti koko ajan tietoinen ryhmän muista jäsenistä. Tässä tapauksessa
toisten ryhmän jäsenten toiminta vaikuttaa myös hänen tekemisiinsä. Opettajal-
la on paljon erilaisia mahdollisuuksia ja työskentelytapoja verrattuna esimerkiksi
yksityisopetukseen. On kuitenkin otettava huomioon, että hänen vastuunsa on
myös isompi.

4.2 Opettajan rooli ja tavoitteet rumpujen ryhmäopetuksessa

Jokaisen oppilaan kanssa sovitaan lukukauden alussa opettajan johdolla tavoitte, johon lukukauden aikana pyritään. Ryhmäopetuksessa kuten yksilöopetuksessa otan huomioon nämä tavoitteet. Opetuksessa otetaan huomioon koulun opetussuunnitelma, taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet sekä oppilaiden omat toivomukset. Näissä tavoitteissa tulee esiin ryhmässä oppimisen ja vuorovaikutuksen korostaminen, sekä oppilaan omien henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta tuleva yksilöllinen toiminta. Musiikinopetus.fi-sivusto (Musiikinopetus. 2007) määrittelee musiikin yleisen oppimäärän Opetushallituksen (Oph. 2005) mukaisia tavoitteita muun muassa tällä tavoin:

- korostetaan ihmiskäsitystä, jossa ihminen on ainutlaatuinen ja saa aikaan vuorovaikutusta muiden ihmisten kanssa.
- tärkeimmät asiat opiskelussa ovat musiikin harrastamisen ilo ja oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman kokemisen ja tekemisen kautta.
- yleisessä musiikin oppimäärässä on tärkeää yhdessä opiskeleminen, oppiminen sekä yhteismusisointi, johon yksilöopetus hyvät valmiudet.

Tällä hetkellä tärkein ajatus, joka on tullut esiin niin valtakunnallisesti kuin alueellisestikin, on nuorten syrjäytymisen ehkäisy, mistä syystä esimerkiksi musiikkiopiston toiminta on erittäin tärkeää. Musiikkiopiston toiminta on mitä suurimmassa määrin ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Ryhmäopetuksessa kuten yksilöopetuksessa pyrin ottamaan huomioon nämä asiat, että tärkeintä on kuitenkin musiikin harrastamisen ilo ja oppilaan vapaus toteuttaa itseään musiikin avulla, jossa tavoitteena on omien taitojen kehittyminen.

4.3 Ryhmärumputunnin suunnittelu

Aloittaessani rumpujensoiton opettamisen muutamia vuosia sitten en vielä suunnitellut tunteja kovin tarkkaan. Nykyään tilanne on jo aivan toisenlainen. Rumpujensoiton opettamiseni kehittyi valtavasti oman opettajan pitämällä didaktiikkatunneilla, joista sain paljon apua omaan opetustyöhöni. Jokaisesta pitämästäni rumputunnista täytyi tehdä ennakkoon kirjallinen tuntisuunnitelma sekä analyysi siitä, miten tunti oli mennyt. Ryhmärumputunnin suunnitteleminen etukäteen on vieläkin tärkeämpää, koska jokaisen oppilaan taso on hieman erilainen. Opetusmateriaalia on myös vähemmän käytössä rumpujen ryhmäopetukseen. Osa rumpukirjoista sisältää myös ryhmäopetukseen sopivaa materiaalia. Muun muassa Risto Skrikberg on tehnyt kirjan nimeltä ”Harjoitellen rumpaliksi”, jossa on duettoja kahdelle virvelirummulle. Ne sopivat tasoltaan erinomaisesti musiikkiopistotason opettamiseen. Ryhmärumputunneilla lisäsin kappaleisiin vielä bassorumpustemman niin, että kaksi oppilasta soitti virvelirumpua ja yksi soitti bassorumpua. Tällä tavoin kaikille kolmelle oppilaalle oli soitettavaa. Vaihdoin vuoroja niin, että kaikki pääsivät soittamaan eri stemmoja. Olen käyttänyt myös luovuutta tunteja suunnitellessani. Esimerkiksi lukukauden viimeisellä tunnilla soitimme erästä suosikkikappalettani, jonka olin itse sovittanut pelkästään rummuille soitettavaksi. Alkuperäisessä kappaleessa on rummut, kitara ja basso ja kappaleessa on vahva rytminen motiivi erityisesti rummuilla ja kitaralla. Kirjoitin kappaleen rytmiset motiivit nuottipaperille eli tein transkription kappaleen rytmeistä. Tämän jälkeen sovitin kappaleen niin, että se soitettiin rumpusetillä ja kahdella virvelirummulla. Koin erittäin palkitsevana sen, että sain käyttää omaa luovuuttani tällä tavoin. Tulevaisuudessa minulla on haaveena myös säveltää omia rudimenttikappaleita, joita voisin sovittaa rumpuryhmälle soitettavaksi.

On kuitenkin tärkeää sekä ryhmä-että yksityisopetuksessa ottaa huomioon myös musiikkiopiston tasosuoritusvaatimukset. Tavoitteet antavat paljon energiaa opiskelijalle sekä opettajalle. Jokaisen opetustunnin aihe tulisi jollain tavalla liittyä tasosuoritusvaatimuksiin. Tällä tavoin jokainen tunti vie oppilasta lähemmäs tavoitetta. Ei esimerkiksi ole hyvä tilanne, että tunneilla käydään läpi paljon asioita, jotka eivät liity oppilaan seuraavaan tasosuoritukseen. Ryhmä-

tunnin suunnitteluun tarvitaan enemmän aikaa kun jokaiselle oppilaalle tulisi olla sopivan haastavia stemmoja soitettavanaan. Rytmipyramidi on yksi tärkeimmistä asioista, jonka osaamista vaaditaan kaikissa perustason tasosuorituksessa, ja siihen kuuluvat rytmit lisääntyvät sen mukaan, kun tasosuorituksissa pääsee eteenpäin. Seuraavaan luetteloon on listattuna Keski-Karjalan musiikkiopiston 2/3 tasosuoritukseen liittyvät tekniset asiat, jotka toimivat ohjenuorana rumpuntunteja suunnitellessani (ks. Skrikberg 1996).

-nuottien ja taukojen aika-arvot

-merkitsemistavat rummuille nuottiviivastolla

-aika-arvopyramidi1. Aika-arvopyramidi (1/4, 1/4-trioli, 1/8, 1/8-trioli, 1/16, 1/16-trioli, 1/32) edestakaisin, kaksi tahtia kutakin, tempo 120 bpm; vuorokäsin virvelirumpuun, bassorumpu soittaa neljäsosia ja hihat 2 & 4).

-Leevi Leppänen: ”Rokkaavat rummut ” ss. 12–18

- 1/8-rock komppi

- 1/16-rock komppi vuorokäsin hi-hattiin

- 12/8-rock komppi (triolikomppi)

- shuffle rock komppi

- swing komppi

- valssi komppi

- bossanova komppi

- (sovellettu) cha cha komppi

-soitettava N.A.R.D.:n (national Association of Rudimental Drummers) mukaan seuraavat rudimentit:

- Long Roll

-Five Stroke Roll

- Single Roll

- Paradiddle

-Ted Reed: ”Syncopation” ss. 4-44 bassorumpu soittaa neljäsosia ja hihat 2 & 4

-Leevi Leppänen: ”Rokkaavat rummut” ss. 12–18

- prima vista – tehtävät: klassinen pikkurumputehtävä (sisältää dynaamisia merkintöjä)

- helpohko komppistemma (soolona tai yhtyeen kanssa) (www.tohmajarvi.fi).

4.4 Esimerkkitunti

Tämän esimerkkitunnin opetusmateriaalina käytin Rudimental workshop-nimistä kirjaa, jonka on tehnyt rudimenttirumpali nimeltä Matt Savage. Kirjassa esitellään kaikki 40 rudimenttia niin, että myös näiden rudimenttien liikeradat on havainnollistettu nuolimerkeillä. Nämä nuolimerkinnot kertovat, millä lyönnillä kappula täytyy nostaa ylös. Jokaiselle rudimentille on myös oma kappaleensa, jossa pääosin käytetään tätä harjoiteltua rudimenttia sen käsijärjestystä ja liikeraata. Rytmejä kappaleissa on kuitenkin paljon erilaisia. Tämän esimerkkitunnin aihe oli paradiddle ja soitimme Matt Savagen teoksen sivuja 70–73. Teimme aluksi tekniikkaharjoitukset ja vasta sen jälkeen siirryimme harjoittelemaan itse kappaletta. Opetusmetodeihini kuuluu, että kaikki harjoitukset toistetaan ensin hitaissa tempoissa. Metronomi lukemana on yleensä aina 50, kunnes harjoitus on hyvin hallinnassa. Tämän jälkeen voidaan tempoa vähitellen alkaa nostamaan. Rudimenttikappaleita harjoitteleimme niin, että soitamme kappaletta kahden tahdin osissa, ja sitä mukaa siirryimme kappaleessa eteenpäin. Tällä ryhmärumputunnilla kaikki oppilaat soittivat virvelirumpua ja harjoittelimme kappaletta yhdessä alusta asti. Mitään erillisiä stemmoja ei siis tällä kertaa ollut. Ryhmässä soittamiseen kuuluu olennaisena osana toisen kuunteleminen ja sitä kautta ryhmärumputunti tuo soittamiseen yhden ulottuvuuden lisää. Sen lisäksi se kehittää oppilaiden vuorovaikutustaitoja (ks. Savage 2001.).

5 Pohdinta

Opinnäytetyössäni tutkin mitä hyviä ja huonoja puolia rumpujen soiton ryhmäopetuksessa on verrattuna yksityisopetukseen. Huomasin tunteja pitäessäni, että mielestäni ryhmäopetus ei koskaan voi saavuttaa yksityisopetuksen tehokkuutta, mutta yksityistunnit yhdistettynä ryhmäopetukseen ovat erittäin toimiva

kokonaisuus. Yksityisopetus on sen takia tehokkaampaa, kun tunnit voidaan suunnitella ainoastaan yhtä oppilasta varten juuri hänen tasolleen sopiviksi. Pitäessäni ryhmärumputunteja tulinkin siihen tulokseen, että yksi tärkeimmistä asioista oli yhdessä soittamisen ilo. Olen myös koko ajan yrittänyt löytää erilaisia mahdollisuuksia, kuinka voin kartuttaa tietouttani ryhmärumpuopetukseen liittyen. Mielessäni on myös koko ajan kypsynyt ajatus, että saisin perustettua oman rumpuryhmän, joka voisi myös esiintyä.

Varsinaista rumpuryhmäperinnettä ei Suomessa ole kuin ainoastaan soittokunnissa. Hienoa on kuitenkin se, että minun oli mahdollista pitää rumpuryhmätunteja Keski-Karjalan musiikkiopistossa. Tavoitteenani pitämilläni tunneilla oli pitää yllä hyvä tekemisen asenne, ja tarjota oppilaille mahdollisuutta oppia yhdessä jotakin uutta rumpujensoittoon liittyen. Minulle oli myös tärkeää löytää oma opetustyylini. Tällä hetkellä on täysin selvää, että amerikkalaistyylinen rumpuryhmi-en koulutustapa on minulle se ominaisin tapa, josta haluan eniten ottaa vaikutteita omaan opetukseeni.

Opinnäytetyöni pääasiallisena tavoitteena oli kehittää ja tutkia rumpujensoiton ryhmäopettamista, sekä vertailla sitä rumpujensoiton yksityisopetukseen. Minulle oli antoisinta tutkia näitä edellä mainittujen valtioiden rumpuryhmäperinteitä ja minusta tuntui, että sain sieltä ideoita myös omaan opetustyöhöni.

Lähteet

Charpentier, P. 1981. Ryhmätyön perusteet. Kuusamo: Ihmissuhdeopisto.

Drum and Bugl. Ilman vuotta. USA: Hephaestus Books.

Koppinen, M. & Pollari, J. 2000. Yhteistoiminnallinen oppiminen. Tie tuloksiin. Helsinki: WSOY.

Koskiala, M. & Häyrynen, U. 1984. Samba ja Rion karnevaalit. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

McGowan, C. & Pessanha, R. 1991. The Billboard Book of Brazilian Music, Samba, Bossa Nova and the popular sounds of Brazil. Iso-Britannia, Enfield: Guinness Publishing Ltd.

Niemistö, R. 2004. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Palmenia-kustannus.Tammer-Paino.

- Savage, M. 2001. Rudimental Workshop. A Musical Approach to Develop Total Control of the 40 P. A. S. Rudiments. California: Alfred.
- Skrikberg, R. 1989. 40 rudimenttia. Tampere: Risto Skrikberg.
- Skrikberg, R. 1996. Harjoitellen rumpaliksi. Helsinki: Otava.
- Sulsbrück, B. 1986. Latin-American Percussion. Rhythms and rhythm instruments from Cuba and Brazil. Copenhagen: Wilhelm Hansen.
- Tiuraniemi, J. 1993. Yksilö, ryhmä, organisaatio. Turku: Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskus. 2. korjattu painos.
- Drummerworld. 2013.
http://www.drummerworld.com/drummers/Top_Secret_Drum_Corps.html). 18.10.2013
- Drum rudiment. 2013. http://en.wikipedia.org/wiki/Drum_rudiment. 10.10.2013
- Dummies. 2013. <http://www.dummies.com/how-to/content/drumming-the-26-standard-american-rudiments.html>. 3.10.2013
- Keski-Karjalan musiikkiopisto. 2012.
http://www.tohmajarvi.fi/dman/Document.php/~kunta-tohmajarvi/Julnen/Palvelut/kkmusiikkiopisto/Asteikot_tasosuoritusten+tekninen+osuus?folderId=~kunta-tohmajarvi%2FJulkinen%2FPalvelut%2Fkkmusiikkiopisto&cmd=download. 15.5.2012
- Musiikinopetus 2013. www.musiikinopetus.fi, 2007 6.11.2013
- Oph. 2013. www.oph.fi, 2013.
- Rudimentit. 2013. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Rudimentit>. 12.10.2013
- Rumpusetti. 2013. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Rumpusetti>. 14.10.2013
- Tanssisivusto. 2012. <http://www.tanssi.net/fi/tausta/valssi.html>. 20.5.2012
- Virto, M. 2012. <http://mikkovirto.net/drum-history.htm> luettu 23.5.2012.

